

เรื่อง ชนเผ่าม้ง : การหมั้น การแต่งงาน

รายละเอียด

ชนเผ่าม้ง : การหมั้น การแต่งงาน

ในอดีตการหมั้นของม้ง จะนิยมหมั้นระหว่างญาติลูกพี่ลูกน้องต่างแซ่กัน กล่าวคือ ลูกของพี่ หรือน้องชาย กับลูกของพี่ หรือน้องสาว การหมั้นจะกระทำตั้งแต่บุตรของทั้งสองฝ่ายมีอายุประมาณ 1 เดือน ทางฝ่ายชายเป็นผู้ไปหมั้น โดยนำสิ่งของตาม ธรรมเนียมไปมอบให้บิดามารดาของฝ่ายหญิง โดยทั้งสองฝ่ายให้คำมั่นสัญญาต่อกันว่า ถ้าบุตรโตเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้วจะให้แต่งงานกัน ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิด สัญญาจะต้องเสียค่าปรับให้คู่สัญญา ตามธรรมเนียมการหมั้น ปัจจุบันม้งยังคงยึดถือปฏิบัติกันอยู่ แต่พบน้อยมาก

ชนเผ่าม้ง : การสู่ขอ

ในอดีตม้งจะหาภรรยาให้กับบุตรชายของตน เมื่อมีอายุประมาณ 14-16 ปี หากรู้ว่าบุตรชายไปชอบหญิงสาว ลูกของใคร ถึงกับต้องการไว้เป็นภรรยา บิดาจะไหว้ผีด้วยธูป 7 ดอก และต้มไก่เช่นผี โดยอธิษฐานว่าหากบุตร ของตนแต่งงานกับ หญิงสาวแล้ว จะอยู่เย็นเป็นสุขร่ำรวยมีเงินมีทองหรือไม่ ขอให้ผีตอบโดยดูลักษณะดี หรือไม่ดีที่ลิ้นไก่ และกระดูกขาไก่ที่ตนเช่นไหว้

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

หากมีลักษณะไม่เป็นมงคล บิดาจะบอกให้บุตรเลิกติดต่อกับหญิงสาวคนนั้น และฆ่าไก่อีกเพื่อเซ่นผี เพื่อทราบคำทำนายของผีเกี่ยวกับหญิงคนนั้น ถ้าได้ลักษณะเป็นมงคลก็จะจัดเถ่าแก่ 2 คนไปสูขอหญิงสาว ซึ่งในการไปสูxonนั้น จะให้บุตรชายที่จะไปแต่งงานไปกับเพื่อนพร้อมกับเถ่าแก่ เพื่อให้ชายหนุ่ม และหญิงสาวซึ่งจะแต่งงานได้พบปะซึ่งกันและกัน เพื่อตกลงใจขั้นสุดท้ายขณะเดินทางไปสูxon ถ้ามีสัตว์ป่า เช่น งู หรือกวางเดินตัดหน้า หรือมีคนตายในหมู่บ้านที่เดินผ่าน มั่งถือว่าเป็นลางร้ายมักเลิกล้มความตั้งใจที่จะไปสูxon เพราะถ้าแต่งงานไปแล้วอาจอยู่ด้วยกันไม่นาน อาจตายจากกัน หรือทำมาค้าขายไม่ขึ้น อย่างไรก็ตามหากมีสัตว์ป่าเดินตัดหน้าถึง 2 ครั้งหรือมากกว่านั้น ก็ไม่ถือว่าเป็นลางร้าย เพราะมั่งเชื่อว่าสัตว์ป่าออกมาหากินโดยปกติวิสัย มั่งนิยมไปสูxonในเวลาเย็นหลังจากเลิกทำงาน เมื่อไปถึงบ้านหญิงสาว และได้รับเชิญเข้าไปในบ้าน เถ่าแก่ฝ่ายชายจะหยิบยาเส้นขนาดโตประมาณเท่านิ้วหัวแม่มือ มอบให้บิดามารดาของหญิงสาว แล้วแจ้งให้รู้ว่าลูกชายของใครต้องการอยากจะมาเป็นลูกชายของท่าน

ตามประเพณีของมั่ง บิดามารดาของฝ่ายหญิง-ชายตกลงเพียง 2 คนไม่ได้ จะต้องเรียกบรรดาญาติพี่น้องมาช่วยพิจารณาตกลงใจด้วย แม้คณะญาติจะเห็นชอบด้วยแล้ว ฝ่ายบิดามารดาของหญิงสาวจะกล่าวอ้างเหตุผลเป็นทำนอง ไม่รับในการสูxonอีกครั้งหนึ่งก็ได้ เพื่อเป็นการยืนยันว่าฝ่ายชายมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าในการสูxonหญิงสาว ทางฝ่าย หญิงสาวจะตั้งเถ่าแก่ของตนขึ้น 2 คน เพื่อตกลงกับเถ่าแก่ฝ่ายชายในเรื่องเงินสินสอด โดยเถ่าแก่ทางฝ่ายหญิงสาว จะนำเหล้า 1 ขวด และจอกดื่มเหล้า 4 ใบ ไปวางไว้บนโต๊ะเหล้า ซึ่งอยู่ใกล้กับประตูบ้านด้านใน เถ่าแก่ทั้งสองฝ่าย จะมาร่วมนั่งดื่มเหล้า และเจรจากันในเรื่องการสูxon เมื่อเป็นที่ตกลงกันได้ เถ่าแก่ฝ่ายหญิงจะกล่าวว่านั่งดื่มเหล้าที่ปากประตูเป็นการกีดขวางทางเดิน จึงควรย้ายไปที่อื่นจะดีกว่า จากนั้นคณะทั้งสองฝ่ายจะย้ายโต๊ะไปนั่งข้างในบ้านแล้ว เสร็จตกลงกันเรื่องสินสอด และกำหนดวันแต่งงานในคืนนั้น เถ่าแก่ฝ่ายชายจะนอนค้างแรมที่บ้านหญิงสาว 1 คืน รุ่งขึ้นจึงเดินทางกลับ

ในทางตรงกันข้ามหากฝ่ายหญิงสาวปฏิเสธการสูxonในครั้งนี้ เถ่าแก่ฝ่ายหญิงสาวจะย้ายโต๊ะไปดื่มเหล้ากันข้างนอกบ้าน เมื่อเหล้าหมดขวดฝ่ายชายก็จะลากลับบ้าน หากฝ่ายชายมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสมรสกับหญิงสาว แม้จะถูกปฏิเสธการสูxonไปแล้ว 1 ครั้ง ก็จะพยายามไปสูxonอีกถึง 2 ครั้ง หากไม่สำเร็จก็เลิกหากันไปเอง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันนี้มั่งบางหมู่บ้าน ไม่นิยมการสูxonแต่นิยมการจุด หรือหนีตามกัน เมื่อทำมาหากินมีเงินทองแล้วจึงไปสูxon และจัดพิธีแต่งงานในคราวเดียวกัน

คำสำคัญ : การหมั้น การแต่งงาน

ที่มา :

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2024-09-20

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2237&code_db=610004&code_type=05

The Office Of Academic Resource Information And Technology